

دولت به نمایشگاه کتاب توجه دارد

سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت: نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از جمله رویدادهایی است که مقام معظم رهبری به آن توجه دارند و به‌استثنای چند دوره ایشان همواره از نمایشگاه کتاب بازدید داشته‌اند. بنابراین دولت نیز به این رویداد توجه دارد.

نمایشگاه کتاب از منظر گردشگری جذاب است

مسلم شجاعی، مدیرکل بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی: «رویداد» یکی از محصولات اصلی صنعت گردشگری کشور است. نمایشگاه کتاب همچون دیگر رویدادها از منظر گردشگری جذاب است. آمار بازدید نمایشگاه کتاب در سال گذشته قابل توجه است.

گفت‌وگو

پای صحبت‌های دکتر ابراهیم سحرخیز، معاون اسبق وزیر آموزش و پرورش

کمیبود معلم

حاصل نگاه دولت قبل است

در پی گلیه رهبر معظم انقلاب برای اجرایی نشدن سند تحول بنیادین آموزش و پرورش سراغ ابراهیم سحرخیز، معاون اسبق وزیر آموزش و پرورش رقتیم که سال‌ها دغدغه بی‌توجهی به این سند بنیادین را داشت.

اجازه دهید نخست بپرسیم که اصلا چرا سند مهم و بنیادین آموزش و پرورش این همه سال اجرایی نشده و علت اصلی به تعویق افتادن اجرای آن چه بود؟

دولت یازدهم و دوازدهم در راستای همگرایی با برجام و سند ۲۰۲۰ رویکرد چندان خوبی با این سند نداشتند و سند را یک بسته ایدئولوژیک تلقی می‌کردند. برخی از مسئولان وزارت آموزش و پرورش آن دوره معتقد بودند این سند قابلیت اجرا ندارد و بسیاری از توصیه‌های سازمان یونسکو را زیر سؤال برده است و نگاه‌شان نسبت به اقتصاد آموزش و پرورش و تأمین و تربیت معلمان و همچنین راهبرد کلاشان در آموزش و پرورش راهبردی متفاوت از نگاه رهبری بود.

منظور شما از اینکه می‌گویید متفاوت از نگاه رهبری بود، چیست؟ بیشتر توضیح می‌دهید؟

شما اگر مصاحبه رهبری در هفته بزرگداشت معلمان در سال ۱۴۰۲ را مرور کنید، متوجه می‌شوید که یک سخنرانی به‌یادماندنی است و یکبار برای همیشه آب پاکی را بر دست کسانی ریخت که آنها معتقد بودند دولت باید از زیر بار تصدی‌گری آموزش و پرورش خارج شود و باید آموزش و پرورش را برون‌سپاری کنیم و به این ترتیب به سمت خرید خدمات آموزشی برویم. در مقابل حضرت آقا فرمودند آموزش و پرورش کاملا شأن حاکمیتی دارد و این شأن قابل انفکاک نیست. مدارس دولتی باید تقویت شوند. این دو راهبرد اصلا مدنظر دولت یازدهم و دوازدهم نبود.

من پیش‌تر هم گفتم که در صحنه مقابله با اجرای سند ۲۰۲۰ مقام معظم رهبری هوشیارانه ایستاده است. متأسفانه نبود برنامه محوری و اعتقاد راسخ به سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ما را به سمت پذیرش سند ۲۰۲۰ دعوت کرده و پس از اجرای سند تحول هر ۵ سال یکبار شورای عالی انقلاب فرهنگی برای ترمیم آن باید بازبینی‌هایی انجام دهد که متأسفانه عدم‌باور به این سند مشکلاتی را ایجاد کرده است. پیش‌نویس اولیه سند تحول پس از بررسی در شورای آموزش و پرورش برای بازبینی به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه شد تا در کارگروه تخصصی تصویب شود و بعد از ۲۳ جلسه متعادی بازبینی و تغییراتی ایجاد شد. اگر نهب به‌هنگام مقام معظم رهبری نبود، مسئولان مربوطه عکس‌العملی نشان نمی‌دادند.

شما ببینید چه بر سر دانشگاه فرهنگیان که رهبری می‌فرماید یک دانشگاه استراتژیک و راهبردی برای تأمین و تربیت معلم است در این دوره آمد؟ دنبال بیستن این دانشگاه بودند که در نهایت از پذیرش ۲۳ هزار داوطلب به ۲ هزار نفر رسید.

بله، چند سالی است که با کمیبود معلم مواجهیم.

آن دولت معتقد بودند که لزومی به تربیت معلم نداریم و می‌توان از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های دیگر به‌عنوان معلم بهره برد. یک قدم هم جلوتر رفته و گفتند که ما باید هفتادسده حاکمیت آموزش و پرورش را در گرو یک رنسانس ایجاد کنیم. منظور آنها از رنسانس این بود که کل مدارس دولتی به بخش خصوصی واگذار شود. در مصاحبه‌های مسئولان وقت آموزش و پرورش هست که می‌گفتند تنها راه نجات مدارس از بحران کیفیت آموزشی این است که مدارس را به بخش خصوصی واگذار کنیم و مدیر مدرسه به‌دنبال این باشد که چه کسی را جذب کند و اینکه چقدر حقوق می‌دهد به ما مربوط نیست. ما باید طیف متنوعی از مدارس را ایجاد کنیم که مطابق با ذائقه مردم آموزش ارائه کنند و هر کسی متناسب با جیب خود مدرسه انتخاب کند. به تعبیری کوپنی کردن مدارس و چارتی کردن کلاس‌ها که به تقلید از آمریکا بود و حتی خود آمریکا در این مدل شکست خورد. دنبال این بودیم مدارس را کوپنی کنند و کسانی که فرزند مدرسه‌ای دارند، پارانہ دریافت کرده و دنبال مدرسه بگردند.

همین تفکر بود که منجر به جداشدن معاونت پرورشی از سیستم آموزشی شد؟

دقیقا، رویکردشان این بود که همین تدریس کتاب درسی کفایت می‌کند و باید در همان کتاب‌های درسی بحث پرورش را به‌صورت تلفیقی ببینیم. این نگاه واژه‌های سند را نمی‌پسندید و به همین خاطر است که زیرنظام‌های سند هیچ‌کدام اجرایی نشد. رویکرد بعدی زیرنظام هدایت تحصیلی بود که اصلا به آن توجه نشد. نمی‌گویم الان خوب اجرا می‌شود و نقدهایی داریم، اما در کل در آن دولت اتفاقات خوبی برای آموزش و پرورش ما نیفتاد.

نگاه

تدوین نقشه راه اجرای سند تحول بنیادین

ادامه از صفحه اول این هنوز آغاز است و به همین دلیل مقام معظم رهبری فرمودند، خبر تهیه نقشه، خبر خوبی است؛ نگارید و وقفه ایجاد شود.

شایان ذکر است که علاوه بر تهیه نقشه‌راه اجرای سند تحول، اقدامات گفتمان‌سازی تحول مانند برگزاری رویداد «الف تا» به‌منظور شناسایی و معرفی تجارب برتر مدیران مدارس و معلمان تحول‌آفرین کشور به‌منابه‌الگوها و قله‌های تعلیم‌وتربیت در حال انجام است. همچنین از میان ۱۲۰۰ استاد دانشگاه فرهنگیان و دکتر-معلم، پس از ۲ دوره حضوری و یک دوره مجازی، ۱۲۰ نفر به‌عنوان مدرسان ویژه سند تحول انتخاب شدند تا ان‌شاء‌الله اسامی معلمان سراسر کشور را با هدف آشنایی با الگوی مدرسه تراز سند تحول آموزش دهند.

چرا سند تحول در کثو خاک خورد؟

گزارش همشهری از اجرایی نشدن سند تحول آموزش و پرورش در دهه ۹۰ و ضررهایی که از این منظر به مدارس کشور وارد شود

گزارش

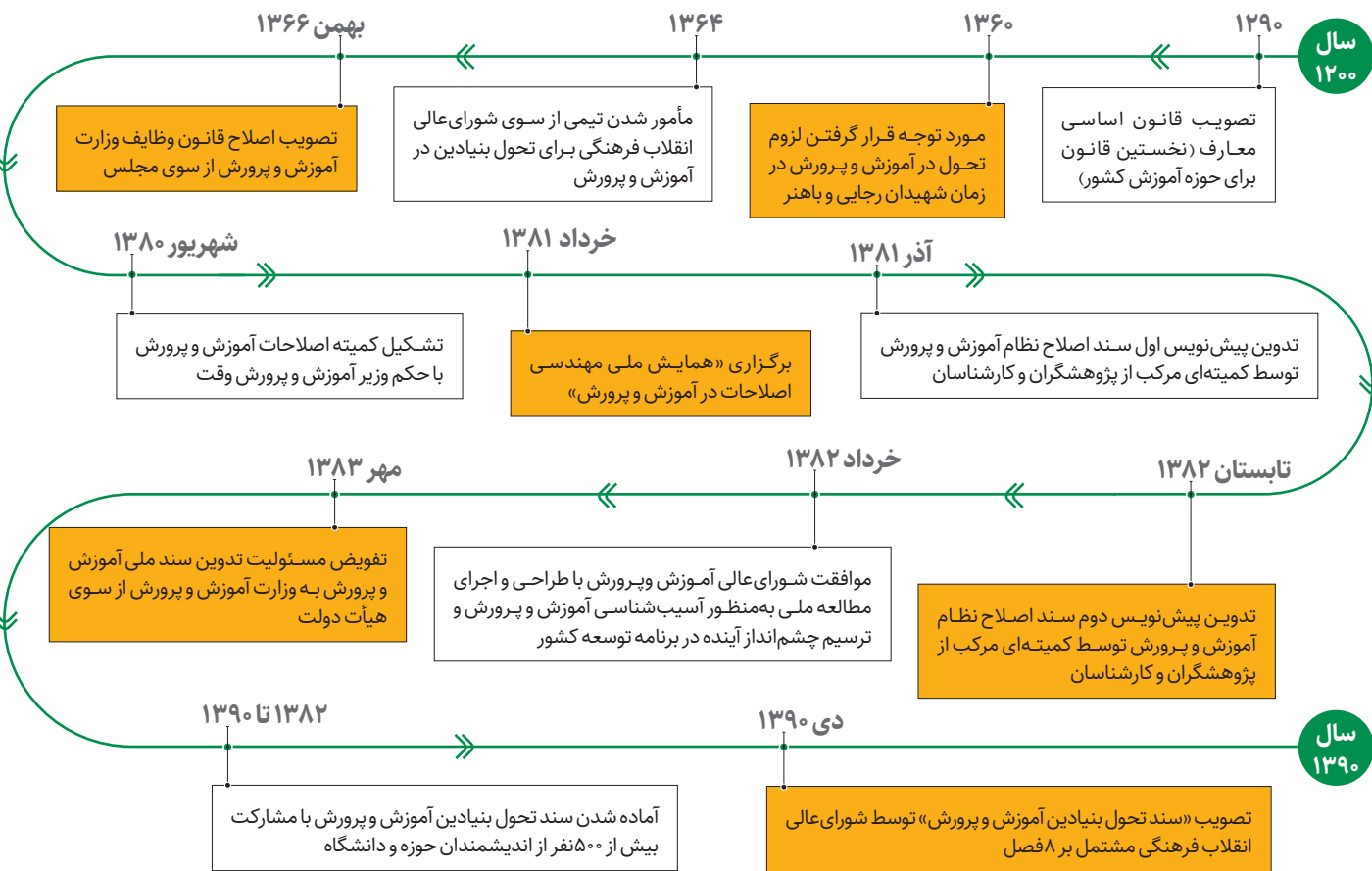
علی ترابی

روزنامه‌نگار

سند تحول آموزش و پرورش که یکی از اصلی‌ترین

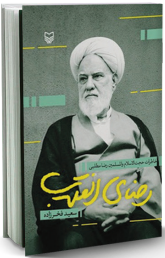
کلیدواژه‌های آن «حیات طیبه» است، پس از چند سال جلسه و کار کارشناسی در سال ۱۳۹۰ توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شد، اما پس از ۱۲ سال همچنان مورد توجه قرار نمی‌گیرد؛ تا جایی که رهبر معظم انقلاب در دیدار اخیر خود با معلمان در ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ از

اجرایی نشدن آن گلایه کردند و فرمودند: «ما در گذشته، چند سال این سند تحول را گذاشتیم در کشو، درش را هم بستیم! هیچ تحرکی انجام نگرفت، لذا ضرر کردیم. آن چند سالی که سند تحول جدی گرفته نشد، پیشرفتی پیدا نکرد، ضرر کردیم.»

معرفی کتاب

رضای انقلاب

کتاب «رضای انقلاب» خاطرات حجت‌الاسلام والمسلمین رضا مطلبی به قلم سعید فخرزاده در انتشارات سور-مه‌ر به چاپ رسیده است. این کتاب به زندگی و شرح حال یکی از دل‌باختگان فکری امام‌خمينی (ره)، حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ رضا مطلبی می‌پردازد که نقش مؤثری در انقلاب اسلامی داشته است. او یک روحانی اهل اصفهان است که قبل از انقلاب در محله‌ای آذری‌نشین، به‌عنوان امام جماعت مسجد فلاح که بعدها به مسجد جامع ابوذر تغییر نام داد، منصوب و مشغول فعالیت شد. فصل اول کتاب به خانواده و وضعیت اقتصادی، اجتماعی و مذهبی و محل تولد راوی پرداخته است و حاوی خاطراتی کوتاه از دوران کودکی و نوجوانی وی است. در فصل دوم چگونگی ورود به حوزه علمیه اصفهان و روایت جذاب و صریح ایشان از وضعیت حوزه علمیه اصفهان و علمای آن را می‌خوانیم. در فصل سوم به ادامه تحصیل در حوزه علمیه قم، ازدواج، سفرهای تبلیغی و حوادث نهضت امام (ره) پرداخته شده و نهایتاً در فصل آخر ورود به تهران و امامت مسجد ابوذر و گوشه‌ای از فعالیت‌ها در سال‌های ۱۳۵۴ تا ۱۳۹۵ روایت شده است. مصاحبه با راوی توسط سعید فخرزاده و حمید قزوینی از تاریخ ۵دی تا ۲۹دی ۱۳۹۵ در ۱۳ جلسه انجام شده و پس از پیاده‌سازی، با انطباق با اسناد و مدارک و تأیید راوی در انتشارات سور-مه‌ر به چاپ رسیده است. «رضای انقلاب» به همت دفتر ثبت و تدوین دستاوردهای انقلاب اسلامی حوزه هنری در ۳۳۵ صفحه با شمارگان ۱۲۵۰ نسخه و با قیمت ۲۹ هزار تومان در بازار نشر موجود است.

تستر خبر

خبرهای کوتاه از دنیای فرهنگ

- درس گفتار «سبیری اجمالی در فلسفه اخلاق غرب» از ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ به مدت ۴ هفته روزهای سه‌شنبه از ساعت ۱۳ تا ۱۵ با ارائه مریم صانع پور، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می‌شود.
- کتاب «درآمدی بر روش‌شناسی اجتهاد در علم اخلاق اسلامی» به قلم حجت‌الاسلام مصطفی همدانی به همت انتشارات سازمان مطالعه و تدوین متون علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) منتشر شد.
- بیش از ۱۴۰۰ نفر از خدمات تالارهای مطالعه کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی شهر مشهد طی یک‌ماه اخیر بهره‌مند شدند. مهمانان خارجی بهره‌مند از خدمات این تالارها از کشورهای افغانستان، عراق، عربستان سعودی، لبنان، مالزی، پاکستان، آلمان، کانادا و ژاپن بودند.
- در آستانه برپایی نمایشگاه کتاب تهران ۱۴۰۳، از بوستر کارتون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به مناسبت برپایی این رویداد فرهنگی با طراحی شاپور حاتم‌ی رونمایی شد. تصاویری از شخصیت‌های قصه‌های ایرانی بر بوستر نمایشگاه کتاب کارتون از ویژگی‌های این طرح است.
- نشست بررسی و تحلیل کتاب «شنایی ایرانیان با فلسفه‌های جدید غرب» اثر زنده‌یاد کریم مجتهدی در سالن ادب پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی امروز دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۳ از ساعت ۱۳ تا ۱۵ برگزار می‌شود.

عکس نوشت

توزیع ۶ هزار ساندویچ نذری در حرم امام رضا در شام شهادت امام جعفر صادق (علیه‌السلام)، ۶ هزار ساندویچ در چاپخانه امام حسن مجتبی (علیه‌السلام) در میان زائران و مجاوران توزیع شد. / عکس‌ها: آستان نوز - احمد حسینی

۴ تعلق بزرگ دولت روحانی در اجرای سند تحول

در سند تحول مصوب شد وزارت آموزش و پرورش عزیزنظام شامل برنامه درسی ملی، تربیت معلم و تأمین منابع انسانی، راهبری و مدیریت، تأمین و تخصیص منابع مالی، تأمین فضا، تجهیزات و فناوری - پژوهش و ارزشیابی را حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب این سند، به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برسانند، اما نخستین زیرنظام در سال ۱۳۹۳ تصویب و ششمین آنها سال ۱۴۰۰ تهیه شد که عملاً ۱۰ سال زمان برد و تعلق زیادی در این زمینه صورت گرفت.

برای اجرای سند تحول باید یک نقشه راه دقیق مشتعل بر شاخص‌ها، پروژه‌ها و راهکارها، زمان اجرای هر یک از طرح‌ها و همچنین سازوکار پایش و نظارت اجرای سند تحول طراحی می‌شد تا مانع از اجرای سلیقه‌ای و نامنظم سند شود؛ مقام معظم رهبری در چند نوبت از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ بر تهیه این نقشه راه تأکید کردند. نخستین نقشه راه در ۱۳۹۳ و در زمان وزارت علی‌اصغر فانی نوشته شد که نقشه راه واقعی نبود، بلکه برنامه‌ای ابداعی بود؛ چون که در آن نه شاخص‌ها تعیین شده بود؛ و نه سازوکاری برای نظارت بر اجرا دیده شده بود؛ هرچند که این متن ابداعی هم تا ۱۳۹۹ هیچ‌گاه عملیاتی نشد.

در سال ۱۳۹۷ و در زمان وزارت سیدمحمد بطحایی نقشه راه دیگری نوشته شد تا سند بر مبنای آن اجرا شود، ولی این نقشه هم ۱۳ ایراد اساسی داشت؛ اول اینکه پیرو تعلق در تدوین و تصویب زیرنظام‌ها، ۲ زیرنظام سند هنوز تصویب نشده بود، دوم آنکه اجرای ۴ ساله برنامه‌ها با توجه به محورهای سند غیرواقع‌بینانه بود و سوم آنکه این نقشه هم مثل نقشه قبل برای نظارت، شاخص و سازوکار نظارتی نداشت.

۳ ماه پس از تصویب سند ۲۰۳۰ در هیأت وزیران دولت روحانی، برنامه ملی اجرایی سند ۲۰۳۰ هم رونمایی شد که به‌معنای پذیرش حکمرانی نظام تربیتی غربی برای آموزش و پرورش جمهوری اسلامی بود؛ امری که البته بارها مورد تذکر رهبر معظم انقلاب قرار گرفت.

وقتی ۲۰۳۰ جای سند تحول را گرفت

تعل و انفعال در اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در دهه ۹۰ و در زمان روحانی در حالی بود که سند ۲۰۳۰ در هیأت